Dosarul nr. 3-277/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

25 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, Violeta Chisilița, examinând în procedură scrisă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Andrei Rusnak împotriva Preturii sectorului Centru cu privire la obligarea prezentării informației solicitate,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 03 februarie 2023, Rusnak Andrei a depus o acțiune Preturii sectorului Centru cu privire la obligarea prezentării informației solicitate.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la data de 09.12.2022 a înregistrat petiția nr. 3-03/1-362 la Pretura sec. Centru, în care a comunicat faptele presupuselor încălcări ale normelor Legii nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior de către comercianți, solicitînd verificarea faptelor desfășurării activității de comerț pe anumite adrese prin prisma prevederilor CC RM în limita competenței Preturii (art. 273 (16) CCRM), cu aplicarea măsurilor legale : 1. Tighina x Varlaam (din partea pieței) - vânzarea fructelor la tarabă la carosabilă (1); 2. Tighina x Varlaam (din partea pieței) - vânzarea fructelor la tarabă la carosabilă (2); 3. Tighina x Varlaam (din partea pieței) - vânzarea hainelor la tarabă.

Totodată a solicitat reclamantul „În temeiul prevederilor Legii privind accesul la informație (art. 2b), în calitatea solicitării informației privind rezultativitatea adresării, cu înștiințarea rezultatelor concrete pe fiecare adresa aparte în următorul volum: 1.data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție; 2. numărul procesului verbal cu privire la contravenție ; 3.adresa contravenției; 4. articolul CC RM aplicat; 5.numele agentului constatator; 6. data examinării dosarului la ședință comisiei administrative; refuzul neprezentării informației să fie motivat” .

Prin răspunsul nr. 3-03/1-362 semnat din data de 06.01.2023 executorul fiind funcționara I. Ghidrigan, care în mod general i-a comunicat precum că agenții constatatori constată și încheie procese-verbale, zilnic avertizează toate persoanele care încalcă regulile de comerț, dar nu aduce rezultatele concrete solicitate de reclamant în petiție nemotivând refuzul prezentării acestei informații. Consideră reclamantul că prin răspunsul oferit pârâtul neprezentând informația solicitată i-a lezat dreptul constituțional la informație (*art.34*); i-a încălcat normele Legii privind accesul la informație - art. art. 4(1), 10(1); nu și-a exercitat exigențele Legii privind accesul la informație- art. art. 11(1)1), 2), 19(1), 21(3) lit.d); i-a fost cauzat prejudiciu moral.

Atrage atenția reclamantul și faptul că acționarea în judecată și solicitarea reparării pagubei morale nicidecum nu urmărește scopul îmbogățirii fără justă cauză (afirmația eventuală pîrîtului) pentru că în petiție a atenționat că faptul neprezentării informației va ataca în judecată. Drept consecință - această cerere de chemare în judecată. A întreprins toate măsurile pentru a evita litigiul, iar cerințele formulate în cererea de chemare în judecată nu constituie un abuz de

drept. Prin refuzul pîrîtului de a-i oferi informația solicitată i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl evaluez la 1000 lei, astfel în susținerea acestei solicitări invocă reglementările naționale exprese la acest capitol: art. 32 din Constituția RM, art.2, 3 din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, art.2006 alin.(1), (2) și art. 2036 alin.(1) din Codul Civil, art.35, art.36 alin.(1), (2) din Codul Administrativ, art. 21 alin.(3) lit.i) din Legea nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informație.

Susține reclamantul că solicitarea de a-i fi reparat prejudiciul moral este una legală și nicidecum nu urmărește scopul îmbogățirii nejustificate (art. 2639 Cod civil), așa cum ar putea obiecta pîrîtul, ci este un drept reglementat de legiuitor ca un instrument de reparare a pagubei și de disciplinare a părții culpabile, fie aceasta chiar și o autoritate publică, în sensul prevenirii a noi încălcări pe viitor. Așadar, legiuitorul garantează repararea prejudiciului „moral" prin echivalent bănesc, atunci cînd persoanei i se încalcă drepturile ei personale nepatrimoniale, iar dreptul la petiționare și de a avea accesul la informație sunt drepturile personale nepatrimoniale. Pe de o altă parte, dacă pîrîtul și-ar îndeplini corespunzător obligațiile de a furniza informația solicitată, care nu cade sub restricțiile prevăzute de lege organică, eu nu aș avea necesitatea să depun cererea de chemare în judecată.

Remarcă faptul reclamantul că acest proces ar putea fi evitat în genere, dacă pîrîtul n-ar încălca flagrant și abuziv dreptul său constituțional la acces la informație . Susține că a întreprins toate măsurile pentru a evita litigiul, iar cerințele formulate în cererea de chemare în judecată nu constituie un abuz de drept. Așadar, apriori nu se atestă faptul îmbogățirii sau a lipsei justificării revendicării prejudiciului moral. Consideră că mărimea solicitată a prejudiciului moral este una modestă și rezonabilă , și e cu mult mai mică decît cea care ar putea fi obținută dacă s-ar adresa eventual la CEDO. Ca activist civic și cetățean neindiferent, pe parcursul mai multor ani a depus sute de petiții și adeseori autoritățile publice refuză ilegal și neîntemeiat să furnizeze informația oficială (fie din cauza neînțelegerii legislației, fie din intenția de a mușcimaliza astfel activitatea sa) cu scopul de a descuraja pe viitor cetățenii de a înainta petiții și a solicita accesul la informație. Și astfel autoritățile publice prin funcționarii săi publici încalcă flagrant prevederile art. 8 din Legea nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, însă nici-o procedură disciplinară împotriva lor nu se pornește, lucrul pe care a solicitat de numărate ori. Îl revoltă și faptul că autoritatea publică declarînd sarcina sa de a proteja drepturile persoanei, singură la rîndul său flagrant încalcă drepturile sale. Este convins , că acțiunile și inacțiunile ilegale ale autorității publice în persoana funcționarului acesteia care este responsabil de soluționarea cazului (examinarea cererii, petiției ș.a. asemenea) nu sunt doar încălcări ale legii, dar ele și discreditează organul public, știrbesc imaginea și reputația acesteia.

Menționează reclamantul că este cetățean și plătitor de impozite și este profund indignat de asemenea încălcări intenționate și vădite ale legii de către reprezentanții autorității publice care sunt finanțate din banii publici și care au menirea de a proteja drepturile persoanei, însă singure le încalcă și desconsideră legea. Simțul nedreptății cauzat de desconsiderarea normelor de drept de către autoritate publică îl revoltă, și îi lezează demnitatea , fapt ce i-a provocat suferințe psihice. Este indignat că o petiție adresată ca cetățean în modul prevăzut de lege, este examinată superficial, adeseori cu intenția de a ascunde faptele activității contravenționale care sunt semnalizate de el în petițiile înaintate probabil pentru a permite și mai departe contravenienților de a desfășura activitățile sale ilegale, precum și de a mușamaliza rezultatele reale ale examinării acestor petiții ori chiar de a acoperi faptele exercitării necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu de către autoritățile publice și funcționarii acestora implicați direct sau indirect nu fără a exclude existența unui interes material în urma mușamalizării acestor cazuri. Se

revoltă că petițiile sale nu doar că sunt examinate cu dispreț, dar și cerințele rămînd nesatisfacute, neexaminate și ignorate neîntemeiat, contrar legii. Astfel, i se lezează onoarea și demnitatea, desconsiderându-se personalitatea sa, ceea ce la determinat să se adreseze în judecată pentru protecția drepturilor inclusiv și cu solicitarea reparării pagubei morale.

Notează despre faptul că în toate statele democratice, supremația legii este un element cheie care transpune în viață și asigură principiul legalității, fără de care niciun sistemul judiciar independent n-ar putea exista. Consideră, că respectul drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale ale cetățeanului, declarat și reglementat normativ la nivel național și internațional, trebuie să fie fortificat și prin hotărâri judecătorești, prin care s-ar dispune nu doar recunoașterea dreptului pretins, dar și repararea prejudiciului astfel cauzat prin acțiunile și inacțiunile autorității publice, prin obligarea acesteia de a compensa prejudicial moral. De aceea, consideră că doar simpla admitere a acțiunii în speță și recunoașterea încălcării dreptului la acces la informație nu poate constitui în sine o reparație a prejudiciului „moral", ce i-a fost cauzat ,și este insuficientă, inclusiv din punct de vedere al practicii judiciare CEDO (Roșiianuvs România, 27329/06). Atât autoritatea publică, care este reprezentată de funcționar public, cît și funcționarii acesteia trebuie să poartă răspundere pentru acțiunile culpabile.

Ține să remarce reclamantul, că prin prisma jurisprudenței pertinente și constante al CEDO în materie privind accesul la informație și libertatea de exprimare (relevantă pentru cauza dată și care este parte integrantă a legislației Republicii Moldova conform art. 12, alin. (1), CPC) Curtea s-a expus de nenumărate ori că libertatea de exprimare și dreptul de a cunoaște și a primi informația este una din condițiile necesare ale democrației, încălcarea căreia ridică semne serioase de întrebare în privința respectării drepturilor omului într-un stat concret, pentru că publicul are totdeauna dreptul de a primi informația de interes genera! (Appleby și Alții vs Regatul Unit, 44306/98). Orice interdicție, restricție și un eventual refuz în acces la informație oficială trebuie să servească unui scop legitim și să fie necesare într-o societate democratică, în caz contrar încâlcindu-se art. 10 CEDO (Thorgeir Thorgeirson vs Islanda,13778/88). Refuzul autorității publice de a oferi acces la documente administrative relevante, sau la unele părți ale acestora , care sunt la dispoziția autorității, constituie o ingerință gravă a dreptului persoanei de a fi informat (Magyar Helsinki Bizottagvs Ungaria, 18030/11). Publicul are dreptul de a primi informația de interes general, iar CEDO tratează ca o formă de cenzură indirectă atunci cînd autoritățile împiedică colectarea de informație de către cetățeni, restricționînd arbitrar accesul (Roșiianuvs România, 27329/06). Dacă autoritatea publică deține informația solicitată, ea trebuie să o furnizeze la cerere (Bubon vs Federația Rusă, 63898/09). Lipsa, unui astfel de acces implică și un prejudiciu moral pentru reclamant (Roșiianu vs România, 27329/06). Mai mult ca atît, exercițiul efectiv al libertății de exprimare nu se rezumă doar la obligația statului de a nu interveni, dar și la obligația pozitivă de a lua măsuri în vederea exercitării acestei libertăți fundamentale, un rol important având instanțele judecătorești la înfăptuirea justiției (Appleby și Alții vs Regatul Unit, 44306/98).

Consideră și este ferm convins că instituția publică trebuie să poartă răspundere față de societate civilă si prin echivalent bănesc. Or, în ultima perioadă instanțele naționale de judecată (Dosar nr. 3ra-939/l9, Decizia CSJ din 18.12.2019; Dosar nr. 2ra-1376/18 încheierea CSJ din 08.08.2018), bazându-se pe jurisprudența CEDO, aplică corect legislația națională privind accesul la informație, recunoaște dreptul la informație încălcat, precum și recunoaște existența prejudiciului moral cauzat și necesitatea de a-1 repara în echivalent bănesc rezonabil și necesar, astfel admițând cererile sale, iar hotărîrile instanțelor inferioare prin care acțiunile sale sunt

respinse se casează ulterior cu admiterea acțiunilor, inclusiv la capitolul reparării pagubei morale.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție a subliniat, că doar o redarea succintă în răspunsul autorității publice a activității desfășurate prin expunere generică și nefurnizarea informației solicitate în modalitatea revendicată, nu poate servi motiv de a constata informarea adecvată a petiționarului, fiind o încălcare a obligație de informare "activă" a solicitantului, expusă în art. 11, alin.(l) din Legea privind accesul la informație (Dosarul nr. 3ra- 939/19 Decizia CSJ din 18.12.2019). Există riscul ca Republica Moldova să fie condamnată la CEDO dacă în instanțele judecătorești naționale nu-i va fi restabilit accesul la informație și reparat prejudiciul moral cauzat. Speră că nu va fi nevoie să se adresez la CEDO .

Reclamantul, în drept invocând suplimentar prevederile: art.34, art.53 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 b), c), art. 4 alin.(1), art. 21 alin.(1), art.21 alin.(2), art.23, art. 24 din Legea cu privire la accesul la informație, art.9 alin.(1), art. 18, art.32 aliin.(2), art.39, art.68 lit.c), art.189 alin.(1), art.42, art.216 alin.(1), art.221 alin.(1) Cod Administrtaiv, art.25 alin.(1) , art.123 alin.(5), art.130 alin.(1), (2), art.239 Cod Procedură Civilă.

Referindu-se la art.189 alin.(1), art. 206 alin.(1) lit.b), art.224 alin.(1) lit.b), cere reclamantul Rusnak Andrei:

- obligarea pârâtului prezentării/furnizării informației solicitate în petiția nr. 3-03/1-362 din 09.12.2022;
- repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei.

Poziția pârâtului:

Pârâtul, Pretura sectorului Centru, prin referința depusă la 06 martie 2023, a solicitat respingerea integrală a acțiunii depusă de Rusnak Andrei ca nefondată.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică pârâtă, a menționat că dezacordul reclamantului cu răspunsul primit la petiția sa, îl califica drept declarativ, or, petiționarul nu poate pretinde ca răspunsul la cerere să fie oferit conform propriei sale formulări/interpretări sau într-un anumit context, conform dorinței personale, or, generarea răspunsului este atributul exclusiv al autorității publice competente. Consideră că au respectat prevederile Legii cu privire la accesul la informații, or, atât prin răspunsul cu nr. 3-03/1-362 din 06.01.2023, cât și prin răspunsul cu nr. 3-03/1-203 din 03.02.2023, petiționarului i s-a oferit răspuns la întrebările indicate în petiție, mai cu seamă, în răspunsul la cererea prealabilă depusă de acesta la data de 23.01.2023. Atât primul răspuns al Preturii conține detalii concrete și nu este unul declarativ, or, acesta conține date concrete și anume: a) numărul de proceselor verbale cu privire la contravenție, întocmite pe parcursul anul trecut, cât și b) instrumentarul de care uzează Pretura de comun cu alte organe publice, în contextul combaterii fenomenului de comerț ambulant pe teritoriul de activitate al Preturii (razii, controale inopinate), precum și c) faptul că Pretura în activitatea sa de constatare a contravențiilor, precum și în cea de agent constatator nu selectează anumite locații în sensul derulării activității respective, ci o face per ansamblu, per întreg teritoriul aferent razei de activitate a autorității publice locale.

Susține pârâtul că în cel de-al doilea răspuns care datează cu 03.02.2023, autoritatea publică suplimentează răspunsul din ianuarie 2023, cu următoarele date: a) perioada efectuării ieșirilor zilnice în sector în vederea combaterii și verificării eventualelor acțiuni ilicite aferente activității de comerț b) data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție: c) numărul procesului- verbal cu privire la contravenție: d) numele agentului constatator din cadrul Preturii: e) perioada referitoare la întocmirea proceselor-verbale de cercetare la fața locului, cu realizarea

citării potențialilor făptuitori la sediul agentului constatator, întru întocmirea proceselor-verbale cu privire la contravenție. Cât privește capătul de solicitare al reclamantului cu privire la oferirea informației privind actele permisive: denumirea întreprinzătorului, numărul autorizației (notificării), termenul valabilității, organul emitent, ținem a accentua faptul că, aceasta are un caracter public, fiind disponibil de accesat pe pagina de web a Direcției Generale de Comerț, Alimentație Publică și Prestări Servicii (comert.chisinau.md), fapt cunoscut de către petiționarul Andrei Rusnak și invocat în petițiile anterioare depuse în adresa Preturii.
Constată pârâtul Pretura sectorului Centru faptul inexistenței unei încălcări a dreptului petiționarului/reclamantului Andrei Rusnak, cu privire la accesul la informație, în condițiile în care Pretura a expediat răspunsuri detaliate acestuia, iar în partea solicitării din capătul de cerere cu privirea la repararea prejudiciului moral cauzat, îl consideră absolut nefondat și solicită a fi respins ca inadmisibil, inclusiv pe motivul că, în temeiul art. 60, alin. (3) Cod administrativ, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Potrivit prevederilor art. 5, alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație, nr. 982/2000, subiecți ai legii sânt furnizorul de informații și solicitantul informației. Iar, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sînt: a) autoritățile publice centrale și locale. Iar conform art. art. 15, alin. (1) și (2) al legii respective, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare, fiind examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Totodată, art. 16, alin. (1) din legea menționată supra, stipulează că, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Reieșind din norma art. 19, alin. (1) și (2) din Legea nr. 982/2000, refuzul de a furniza o informație, un document oficial va fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcându-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicației oficiale), pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție. Iar furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

Susține pârâtul că nu a manifestat sun nicio formă refuzul său în a furniza informația petiționarului Andrei Rusnak, or, în acest sens, nu a fost făcut în scris refuzul cu pricina, prin indicarea datei întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului pe care se bazează refuzul și alte detalii conform procedurii legal instituite. Potrivit art. 21, alin. (3) din legea sus-citată, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acțiune sau inacțiune a persoanei responsabile pentru primirea și examinarea cererilor de acces la informații, dar în special cu privire la: a) refuzul neîntemeiat de a primi și înregistra cererea; b) refuzul de a asigura accesul liber și necondiționat la registrele publice aflate la dispoziția furnizorului de informații; c) încălcarea termenelor și procedurii de soluționare a cererii de acces la informație; d)neprezentarea informațiilor solicitate; e)refuzul neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate; f)atribuirea neîntemeiată a informației la categoria informațiilor

care conțin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informații oficiale cu accesibilitate limitată; g)secretizarea neîntemeiată a unor informații; h)stabilirea plății și mărimii acesteia pentru informațiile furnizate; i)cauzarea unor prejudicii materiale și/sau morale prin acțiunile ilegale ale furnizorului de informații. În acest context, ține să sublinieze pârâtul că niciuna din situațiile menționate supra, nu au fost înregistrate în cazul petiției petiționarului Andrei Rusnak. or, Pretura, nu a manifestat un refuz neîntemeiat de a primi și înregistra cererea, nu a încălcat termenele de examinare și procedura de soluționare, nu a refuzat neîntemeiat de a prezenta informațiile solicitate, nu a stabilit careva plăți pentru informațiile furnizate. Pe care motiv, reiterăm faptul că, cererea de chemare în judecată depusă de reclamant reprezintă o acțiune lipsită de temei legal și fundamentare fatică.

Pârâtul, în drept invocând prevederile: art. 3, art.5, art.9 alin.(1) art.10 alin.(1), art.17, art.20, art.60 alin.(1), (2), (4), (5), art.69 alin.(2), art.72, art.73, art.78 alin.(1), art. 93, art.189 alin.(1), art. 209 alin.(1) din Cod Administrativ.

Raportând normele enunțate la circumstanțele cauzei notează pârâtul, că în privința petiției depuse de petiționarul/reclamantul Andrei Rusnak, Pretura, în contextul finalizării procedurii administrative demarate, nu a emis un act administrativ individual, ci a efectuat o operațiune administrativă, în condițiile art. 78 Cod administrativ, materializată prin emiterea răspunsurilor autorității publice locale remise în adresa petiționarului, cu nr. 3-03/1-362 din 06.01.2023 și nr.3-03/1-203 din 03.02.2023.

Pe fundalul celor relatate, concluzionează pârâtul că, Pretura, în calitatea sa de autoritate publică locală, a realizat activitatea administrativă aferentă petiției parvenite de la cet. Andrei Rusnak, în strictă conformitate cu rigorile instituite de Codul administrativ, fiind întreprinse, în acest sens, următoarele acțiuni/proceduri: a) asigurarea respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, în cadrul activității administrative înfăptuite; b) prin activitatea administrativă propriu-zisă nu s-a admis încălcarea unui drept legitim și a unei libertăți stabilite prin lege; c) termenul general de finalizare a unei proceduri administrativ a fost respectat; d) autoritatea publică a primit și a înregistrat imediat petiția și alte documente depuse în cadrul procedurii administrative, fără a manifesta un refuz în primirea acesteia; e) Pretura nu a manifestat, sub nicio formă, refuzul său în a furniza informația petiționarului A. Rusnak, respectiv procedura administrativă a fost finalizată prin efectuarea unei operațiuni administrative.

De asemenea pârâtul făcând referire la decizia din data 10 noiembrie 2021 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, examinând apelul declarat al Preturii sectorului Botanica împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), emisă la acțiunea depusă de către același petiționar, Andrei Rusnak, cu același obiect (anularea răspunsului Preturii Botanica și obligarea examinării cererii), prin Decizia sa, a casat integral hotărârea instanței de fond, fiind emisă o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii înaintate de către Andrei Rusnak împotriva Preturii sectorului Botanica, cu privire la anularea răspunsului și obligarea examinării cererii, ca neîntemeiate.

Sintetizând circumstanțele de fapt în raport cu cele de drept enunțate supra, consideră Pretura sectorului Centru cererea de chemare în judecată drept una neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă integral.

Aprecierea instanței:

Studiind acțiunea și înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ

IV. respectarea procedurii prealabile

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei, înscrisurile dosarului și explicațiile participanților la proces s-a constatat că, la 09 decembrie 2022, în cadrul Preturii sectorului Centru a fost înregistrată petiția lui Rusnak Andrei, cu nr. 3-03/1-362 privind accesul la informație, solicitând informarea sa referitor la verificarea faptelor desfășurării activității de comerț prin prisma prevederilor Codului Contravențional RM în limita competenței Preturii.

La 06 ianuarie 2023 Pretura sectorului Centru a emis răspunsul nr.3-03/1-362, astfel în dezacord cu răspunsul primit, la 23 ianuarie 2023, Rusnak Andrei depune cerere prealabilă, fiind înregistrată cu nr.3-03/1-203.

Reieșind din răspunsul Preturii sectorului Centru cu nr. 3-03/1-203 din 03 februarie 2023(f.d.31 a) , reclamantului Rusnak Andrei i s-a comunicat, cu referire la cererea prealabilă nr. 3-03/1-203 din 23 ianuarie 2023 , următoarele: că în perioada 09.12.2022-09.01.2023 au fost efectuate zilnic ieșiri în sector în vederea combaterii și verificării desfășurării ilicite a activității de comerț și au fost întocmite proces-verbale cu privire la contravenție după cum urmează: PC 016037, data 14.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016112, PC 016113, PC 016114 data 12.12.2022, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016035, PC 016036, data 09.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016128 data 12.12.2022, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016128, PC 016129 data 12.12.2022, agent constatator Constantin Nicula, PC 016130 data 26.12.2022, agent constatator Serghei Gorincioi, PC 016038, data 29.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016183, PC 016115, PC 016116, PC 016117, PC 016118, PC 016184, PC 016185 data 04.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016186, data 05.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016119, data 09.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016167, data de 04.01.2023 agent constatator Irina Ghidrigan, PC 016041, data 04.01.2023, agent constatator Andrei Oprea, PC 016040, data 05.01.2023, agent constatator Andrei Oprea, PC 016044, PC 015043, PC 016042 PC 016045 DATA 05.01.2023, agent constatator Cristina Cebotari. Concomitent, în perioada 09.12.2022-09.01.2023, au fost întocmite mai multe procese verbale de cercetare la fața locului, iar potențialii făptuitori au fost citați la Pretura sectorului Centru în vederea întocmirii proceselor-verbale cu privire la contravenție.

Ulterior, ne fiind de acord cu răspunsurile Preturii Sectorului Centru, la 03 februarie 2023, Rusnak Andrei, a depus acțiune în instanța de judecată. (f.d.4-8)

Prin acțiunea formulată, reclamantul solicită, obligarea pârâtului prezentării/furnizării informației solicitate în petiția nr. 3-03/1-362 din 09.12.2022, repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Instanța de judecată va reține că răspunsul Preturii sectorului Centru, nr.3-03/1-362 din 06 ianuarie 2023 emis la soluționarea cererii de acordare a informației solicitate, în sensul dispozițiilor citate, reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantului, ținând cont că prin acesta, ultimul nu a primit revendicarea solicitată.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 22 alin. (1) – (3) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații i-au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de

30 de zile de la data cînd a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. (2) Conducerea furnizorului de informații și/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanților de informații în decurs de 5 zile lucrătoare și va informa în mod obligatoriu petiționarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare. (3) Sesizările, prin care sînt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sînt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

În acest sens, instanța de judecată reține că la caz, respectarea procedurii prealabile nu se impune.

Conform art. 23 alin (1) – (2) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Așa cum a fost statuat supra, cererea reclamantului privind furnizarea informației a fost înregistrată la Pretura sectorului Centru cu nr. nr.3-03/1-362 din 09 decembrie 2022.

Cererea prealabilă pe marginea răspunsului Preturii sectorului Centru nr.3-03/1-362 din 06 ianuarie 2023 a fost înregistrată la data 23 ianuarie 2023 cu nr.3-03/1-203.

Acțiunea în instanța de judecată a fost depusă la 03 februarie 2023.

Ținând cont de circumstanțele constatate, raportate la prevederile legale enunțate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii reținând următoarele argumente.

Așa cum a fost statuat supra, Pretura sectorului Centru a înregistrat petiția lui Rusnak Andrei, cu nr. 3-03/1-362 la data 09 decembrie 2022 privind accesul la informație, solicitând verificarea faptelor desfășurării activității de comerț prin prisma prevederilor Codului Contravențional RM în limita competenței Preturii pe anumite adrese:

- str. Tighina vs. str. Varlaam (din partea pieței) - vânzarea fructelor la tarabă la carosabilă (1);

- str. Tighina vs. str. Varlaam (din partea pieței) - vânzarea fructelor la tarabă la carosabilă (2);
- str. Tighina vs. str. Varlaam (din partea pieței) - vânzarea hainelor la tarabă.

Totodată prin cerere solicită în temeiul Legii privind accesul la informație, a fi înștiințat cu rezultatele concrete pe fiecare adresă aparte în următorul volum: - data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție; - numărul procesului-verbal cu privire la contravenție; - adresa contravenției; - articolul CC RM aplicat; - numele agentului constatator; - data examinării dosarului la ședința Comisiei administrative și refuzul neprezentării informației să fie motivat.

La 06 ianuarie 2023 cu nr. 3-03/1-362 Pretura sectorului Centru a emis răspunsul pe marginea cererii înregistrate la data 09 decembrie 2022, prin care îi comunică reclamantului următoarele: ,Agenții constatatori din cadrul Preturii continuă înfăptuirea tuturor măsurilor ce se impun în contextul combaterii flagelului de comerț ambulant, iar în baza prevederilor C.C. al RM, cât și a Dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău, nr. 576-d din 04.10.2021 „Cu privire la desemnarea persoanelor cu drept de constatare a contravențiilor și încheierea proceselor-verbale din cadrul Preturii sectorului Centru", aceștia constată și încheie procese-verbale cu privire la contravenție în baza competențelor materiale atribuite conform legislației din domeniu, precum și avertizează zilnic toaste persoanele fizice și juridice care comit încălcări ale regulilor de comerț în sectorul Centru al mun. Chișinău, în vederea respectării legislației în vigoare. Totodată având în vedere că numărul de comercianți este destul de mare în raport cu numărul de agenți constatatori, precum și aceștia manifestă un comportament agresiv, limbaj necenzurat față de colaboratorii Preturii, se efectuează zilnic ieșiri în teritoriu precum și efectuarea raziilor cu implicarea angajaților IP Centru întru eficientizarea activității pentru lichidarea acestui fenomen, fiindu-i adus la cunoștință că parcursul anului 2022 au fost încheiate 1009 procese-verbale cu privire la contravenții în privința contravenienților depistați în sectorul Centru al mun. Chișinău.

Totodată, 03 februarie 2023, Pretura sectorului Centru pe marginea cererii prealabile înregistrată la 23 ianuarie 2023 remite în adresa reclamantului răspunsul comunicând-i următoarele: că în perioada 09.12.2022-09.01.2023 au fost efectuate zilnic ieșiri în sector în vederea combaterii și verificării desfășurării ilicite a activității de comerț și au fost întocmite proces-verbale cu privire la contravenție după cum urmează: PC 016037, data 14.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016112, PC 016113, PC 016114 data 12.12.2022, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016035, PC 016036, data 09.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016128 data 12.12.2022, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016128, PC 016129 data 12.12.2022, agent constatator Constantin Nicula, PC 016130 data 26.12.2022, agent constatator Serghei Gorincioi, PC 016038, data 29.12.2022, agent constatator Andrei Oprea, PC 016183, PC 016115, PC 016116, PC 016117, PC 016118, PC 016184, PC 016185 data 04.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016186, data 05.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016119, data 09.01.2023, agent constatator Nicoleta Cojocari, PC 016167, data de 04.01.2023 agent constatator Irina Ghidrigan, PC 016041, data 04.01.2023, agent constatator Andrei Oprea, PC 016040, data 05.01.2023, agent constatator Andrei Oprea, PC 016044, PC 015043, PC 016042 PC 016045 DATA 05.01.2023, agent constatator Cristina Cebotari. Concomitent, în perioada 09.12.2022-09.01.2023, au fost întocmite mai multe procese verbale de cercetare la fața locului, iar potențialii făptuitori au fost citați la Pretura sectorului Centru în vederea întocmirii proceselor-verbale cu privire la contravenție.

Reieșind din textul revindecărilor formulate de reclamant în acțiunea depusă la 03 februarie 2023, Rusnak Andrei își exprimă dezacordul cu refuzul Preturii sectorului Centru în

vederea furnizării informației solicitate, lezându-i dreptul constituțional la informație (*art.34*), încălcând normele Legii privind accesul la informație - art. art. 4(1), 10(1), neexercitând exigențile Legii privind accesul la informație- art. art. 11(1)1), 2), 19(1), 21(3) lit.d), cauzându-i un prejudiciu moral.

Art. 34 din Constituția Republicii Moldova prevede expres că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 10 alin. (1) - (3) al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din data de 11 mai 2000 persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) pct. (1), (2), (4) al Legii privind accesul la informație, furnizorul de informații este obligat: să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; să garanteze liberul acces la informație; să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Conform art. 12 alin. (1) Legea privind accesul la informație, informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale. Conform art. 19 alin. (1) Legea privind accesul la informație, refuzul de a furniza o informație, un document oficial va fi făcut în scris, indicându-se data întocmirii refuzului, numele persoanei responsabile, motivul refuzului, făcându-se în mod obligatoriu trimitere la actul normativ (titlul, numărul, data adoptării, sursa publicației oficiale), pe care se bazează refuzul, precum și procedura de recurs a refuzului, inclusiv termenul de prescripție.

Conform art. 21 alin. (1) Legea privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Conform art. 23 alin. (1) Legea privind accesul la informație, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Lucrările dosarului confirmă faptul că reclamantului i-a fost acordat răspuns la petiția înregistrată cu nr. 3-03/31-362 din 09 decembrie 2022 de furnizare a informației adresată Preturii sectorului Centru, subsecvent și în răspunsul din 03 februarie 2023 nr.3-03/1-203 pe marginea cererii prealabile i-a fost furnizată informație cu privire la numele și prenumele agenților constatatori și numărul proceselor verbale cu privire la contravenție care au fost întocmite de către Pretura sectorului Centru, petiția reclamantului de furnizare a informației a fost satisfăcută pe deplin

Criticile reclamantului privind refuzul Preturii sectorului Centru de a-i prezenta informația solicitată sunt nejustificate, or partea pârâtă i-a furnizat petiționarului Rusnak Andrei

informații pe marginea petiției înregistrate. Astfel, dezacordul reclamantului, cu răspunsul primit la petiție, este invocat declarativ, or, petiționarul nu poate pretinde ca răspunsul la cerere sa să fie dat într-un anumit sens, după dorința personală, iar stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

Din raționamentele enunțate supra, instanța concluzionează asupra netemeiniciei acțiunii reclamantului ori, fiind stabilit că cererea reclamantului totuși a fost soluționată, nefiind constatată încălcarea unui drept al reclamantului prin activitatea administrativă a Preturii sectorului Centru solicitările reclamantului se constată a fi neîntemeiate și nefondate.

Dat fiind faptul că acțiunea lui Rusnak Andrei a fost respinsă, instanța de judecată va respinge și cerința reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral ținînd cont de faptul că reclamantul nu a probat cauzarea din partea pîrîtului a unor suferințe psihice sau lezarea unor alte drepturi nepatrimoniale ce urmează a fi compensate în bani.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Andrei Rusnak împotriva Preturei sectorului Centru cu privire la obligarea furnizării informației solicitate prin petiția nr. 3-03/1-362 din 09.12.2022 și repararea prejudiciului moral în mărime de 1000 lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița